

รายงานการดำเนินงานนวัตกรรมด้านความปลอดภัย “PSN SAFE + I Platform”

การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษเชิงรุก
เพื่อระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เกื้อกูลและไว้วางใจ

Safety Walk-through

Safety Walk-through

เรียนดี
มีความสุข

สถานศึกษาปลอดภัย 3 ป.

โรงเรียนบ้านปงสนุก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

นวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform”

: นวัตกรรมระบบนิเวศดิจิทัลเพื่อความปลอดภัยและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเชิงรุก แบบมีส่วนร่วม

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

สถานศึกษาปลอดภัยเป็นหัวใจสำคัญและเป็นรากฐานของคุณภาพการเรียนรู้อันเป็นเป้าหมายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ โดยตามประกาศนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๖๙ ได้มุ่งเน้นนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” และกำหนดให้สถานศึกษาต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง ทั้งปลอดภัยจากความรุนแรงทุกรูปแบบและมีความพร้อมด้านสุขภาวะทางกายและจิตใจ

การที่ผู้เรียนและผู้สอนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยย่อมส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๖๗) ที่ระบุว่าการยกระดับความปลอดภัยในสถานศึกษาต้องอาศัยการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยบริหารจัดการเหตุการณ์อย่างรวดเร็วและเป็นระบบ ผ่านมาตรการ ๓ ป. ได้แก่ ป้องกัน ปูกลดภัย และปราบปราม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและชุมชนในการฝากบุตรหลานไว้กับสถานศึกษา

อ้างอิง: นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๖๙

โรงเรียนบ้านปางสนุก ในฐานะสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ รับผิดชอบดูแลนักเรียนจำนวน ๒,๒๖๓ คน และมีบุคลากรทางการศึกษารวม ๑๑๓ คน [๑๔๓, คำถามผู้ใช้] จากการวิเคราะห์บริบทและความเสี่ยงในพื้นที่ (SCAN) พบว่าการมีอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมากท่ามกลางสภาพแวดล้อมชุมชนเมือง นำมาซึ่งความซับซ้อนของปัญหาคุกคามที่จำแนกได้เป็น ๖ กลุ่มภัยหลัก ได้แก่ ภัยบุคคล (เช่น การกลั่นแกล้งรังแก), อุบัติเหตุ, อุบัติภัย, ปัญหาทางสังคม, ปัญหาสุขภาพอนามัย และภัยจากสัตว์มีพิษ

ข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ปี ๒๕๖๘ ระบุว่านักเรียนส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวที่หลากหลายและมีความเสี่ยงทางสังคม ซึ่งหากขาดระบบการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และการปรับตัวของผู้เรียน

ประกอบกับระบบการแจ้งเหตุเดิมที่เป็นเอกสารหรือวาจาทำให้การบริหารจัดการข้อมูลล่าช้า ไม่สามารถวิเคราะห์แนวโน้มปัญหาเพื่อวางแผนป้องกันเชิงรุกได้อย่างแม่นยำ

อ้างอิง: รายงานการประเมินตนเอง (SAR) โรงเรียนบ้านปางสนุก

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยเกิดผลเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านกระบวนการทัศน์จากการบริหารจัดการแบบตั้งรับ (Reactive) ไปสู่ การบริหารจัดการเชิงรุก (Proactive Management) โดยการสร้าง ระบบนิเวศดิจิทัล (Digital Ecosystem) ที่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน

สอดคล้องกับแนวคิดของ สยามรัฐ กุลบุตร (๒๕๖๗) ที่เน้นย้ำว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven) และสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งจากภาคีเครือข่าย

โรงเรียนบ้านปงสนุกจึงได้นำรูปแบบการบริหารจัดการ BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model มาเป็นแกนกลางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT และระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยผ่านแพลตฟอร์มที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว

อ้างอิง: รูปแบบการบริหารจัดการ ๗S Model สพป.ลำปาง เขต ๑

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว โรงเรียนบ้านปงสนุกจึงได้คิดค้นนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ซึ่งเป็นนวัตกรรมระบบนิเวศดิจิทัลเพื่อความปลอดภัยและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุก แบบมีส่วนร่วม โดยบูรณาการเทคโนโลยี Web App เข้ากับโมเดลการทำงาน SAFE + I ประกอบด้วย Strategic Planning (การวางแผนเชิงกลยุทธ์), Active Management (การบริหารจัดการเชิงรุก), Follow-up & Monitoring (การติดตามประเมินผล), Excellence Achievement (การบรรลุความเป็นเลิศ) และ Innovation (นวัตกรรมดิจิทัล)

นวัตกรรมนี้มุ่งยกระดับบทบาทของครูให้เป็นผู้ปฏิบัติการด้านหน้า

และเปิดโอกาสให้นักเรียนและผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายเฝ้าระวัง (Participatory Management) เพื่อสร้าง “วัฒนธรรมความปลอดภัย” (Safety Culture) ที่ยั่งยืน ส่งผลให้โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองที่ปลอดภัย มีคุณภาพสู่สากล และได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพในระดับยอดเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง

อ้างอิง: มาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๕๖๗-๒๕๗๑) โดย สมศ.

๑.๒ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนานวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยให้เกิดความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ากับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ดังนี้:

เพื่อพัฒนาสมรรถนะความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Citizenship) และความรู้เท่าทันเทคโนโลยี
ปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) ด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

เป้าหมายเชิงปริมาณ: คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๑๓ คน นักเรียนจำนวน ๒,๒๖๓ คน และผู้ปกครองร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการอบรมและสามารถเข้าใช้งานแพลตฟอร์ม “PSN SAFE + I” ในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัยใน ๖ กลุ่มภัยหลัก ได้อย่างถูกต้อง

เป้าหมายเชิงคุณภาพ: ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในระดับ “ดีขึ้น” และมีทักษะในการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ปกป้องภัย รู้เท่าทันภัยคุกคามรูปแบบใหม่และโลกไซเบอร์ (Cyber Safety) สอดคล้องกับทักษะการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีความรับผิดชอบในศตวรรษที่ ๒๑

เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษาเชิงรุกด้วยระบบนิเวศดิจิทัล (Digital Ecosystem) และการตัดสินใจบนฐานข้อมูล (Data-Driven Decision)

เป้าหมายเชิงปริมาณ: สถานศึกษาสามารถตอบสนองเบื้องต้น (First Response Time) ต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินที่แจ้งผ่านระบบได้ภายใน ๑๕ นาที และจัดการเรื่องร้องเรียนจนเสร็จสิ้น (สถานะดำเนินการเสร็จสิ้น) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของเรื่องที่ได้รับแจ้งทั้งหมด

เป้าหมายเชิงคุณภาพ: โรงเรียนมีระบบฐานข้อมูล (Dashboard) ที่มีความแม่นยำและเป็นปัจจุบัน สามารถนำสถิติอุบัติการณ์มาวิเคราะห์ด้วยเทคโนโลยีเพื่อวางแผนป้องกันเชิงรุกและปรับปรุงแผนเผชิญเหตุ (Emergency Response Plan) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน และสร้างความโปร่งใสในกระบวนการช่วยเหลือเยียวยา

เพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Safety Culture) และมุ่งสู่การเป็นสถานศึกษาต้นแบบด้านความปลอดภัยระดับสากล

เป้าหมายเชิงปริมาณ: ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ “มากที่สุด” (ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ ขึ้นไป) และร้อยละ ๑๐๐ ของห้องเรียนในโรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน “ห้องเรียนปลอดภัย”

เป้าหมายเชิงคุณภาพ: เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างบ้านและโรงเรียน (Supporter & Partner) โดยนักเรียนมีทักษะชีวิต (Life Skills) ในการดูแลตนเองและผู้อื่น ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการยอมรับในฐานะ “สถานศึกษาต้นแบบดิจิทัลด้านความปลอดภัย” ที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” และบรรลุเกณฑ์ประกันคุณภาพภายนอกในระดับยอดเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง

๒. นโยบายและแผนการดำเนินงาน

๒.๑ การบูรณาการระบบ เข้ากับกิจกรรมของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านปงสนุกมุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยได้บูรณาการระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

สถานศึกษาได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนใน แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และ แผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งมุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) ผ่านรูปแบบการบริหารจัดการ “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ๒,๒๖๓ คน และพัฒนาศักยภาพครูทั้ง ๑๑๓ คน อย่างรอบด้าน

ในด้านการวางนโยบาย สถานศึกษาได้กำหนดให้การใช้สื่อดิจิทัลเป็นวาระสำคัญที่ต้องสอดแทรกอยู่ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

โดยมีโครงการหลักที่รองรับคือ “โครงการส่งเสริมวิชาการตามกลุ่มสาระการเรียนรู้” และ “โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา” ซึ่งระบุให้ครูทุกคนต้องพัฒนาสื่อดิจิทัลอย่างน้อย ๕ ประเภทเพื่อนำเข้าสู่ระบบ

นอกจากนี้ยังมีการต่อยอดนวัตกรรมสู่มิติด้านความปลอดภัยผ่าน “โครงการบ้านปงสนุก โรงเรียนปลอดภัย ไร้กังวล” และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ซึ่งเป็นการใช้ระบบนิเวศดิจิทัลในการเฝ้าระวังและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุก

กระบวนการกำหนดนโยบายและแผนงานดังกล่าวได้รับความเห็นชอบผ่านกลไกการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยมีการจัดประชุมคณะกรรมการภาคีเครือข่าย ผู้ปกครองนักเรียน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันทำ SWOT Analysis วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และความต้องการจำเป็น

แผนงานและโครงการทั้งหมดได้ผ่านการพิจารณาและได้รับ การอนุมัติเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเป็นทางการ (เช่น ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘) เพื่อให้มั่นใจว่าแนวทางการดำเนินงานมีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

สำหรับการสื่อสารและการสร้างการรับรู้ สถานศึกษาได้ประกาศใช้นโยบายอย่างเป็นทางการผ่านคำสั่งและประกาศโรงเรียนที่ลงนามโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา

และได้ดำเนินการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ การติดตั้งป้ายประกาศวิสัยทัศน์ภายในโรงเรียน, การจัดทำคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง, การชี้แจงในที่ประชุมครูและผู้ปกครองเป็นประจำทุกภาคเรียน

รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัล เช่น เว็บไซต์โรงเรียน (<https://pongsanook.ac.th>) และสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ครู นักเรียน และผู้ปกครอง สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และร่วมขับเคลื่อนวัฒนธรรมความปลอดภัยดิจิทัลได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน

๒.๒ แผนงานหรือโครงการในการขับเคลื่อนนวัตกรรม

โรงเรียนบ้านปงสนุกกำหนดจุดเน้นสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา คือ “โรงเรียนคุณภาพที่เป็นเลิศด้านนวัตกรรมดิจิทัลและความปลอดภัย” เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” โดยได้บรรลุแผนงานและโครงการขับเคลื่อนนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ให้สอดคล้องกับนโยบาย ๗S Model ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑

โดยมีรายละเอียดดังนี้

บ้านปงสนุก: โรงเรียนปลอดภัย ไร้กังวล ด้วยนวัตกรรม SAFE + I

โรงเรียนบ้านปงสนุกมุ่งเน้นนโยบาย 'สถานศึกษาปลอดภัย' ผ่านโมเดล SAFE + I นวัตกรรม Web App จัดการความเสี่ยง 6 กลุ่มภัยหลัก เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่วางใจได้

ชื่อโครงการ: โครงการบ้านปงสนุก โรงเรียนปลอดภัย ไร้กังวล

ผู้รับผิดชอบ: นายอำนาจ โตงาม และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ร่วมกับกลุ่มบริหารงานวิชาการ

หลักการและเหตุผล: เนื่องจากความไม่ปลอดภัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่มีนักเรียนกว่า ๒,๒๐๐ คน จึงจำเป็นต้องมีระบบบริหารจัดการภัยคุกคาม ๖ กลุ่มหลักที่มีประสิทธิภาพ

โรงเรียนจึงนำเทคโนโลยี Web App และระบบฐานข้อมูลดิจิทัลมาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนจากการทำงานแบบตั้งรับสู่การบริหารจัดการเชิงรุก (Proactive Management) สอดรับกับยุทธศาสตร์สถานศึกษาปลอดภัยของ สพฐ.

วัตถุประสงค์:

เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย (Standardization) ใน ๖ กลุ่มภัยหลัก

เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นคลังความรู้และช่องทางแจ้งเหตุที่เข้าถึงง่าย (Accessibility)

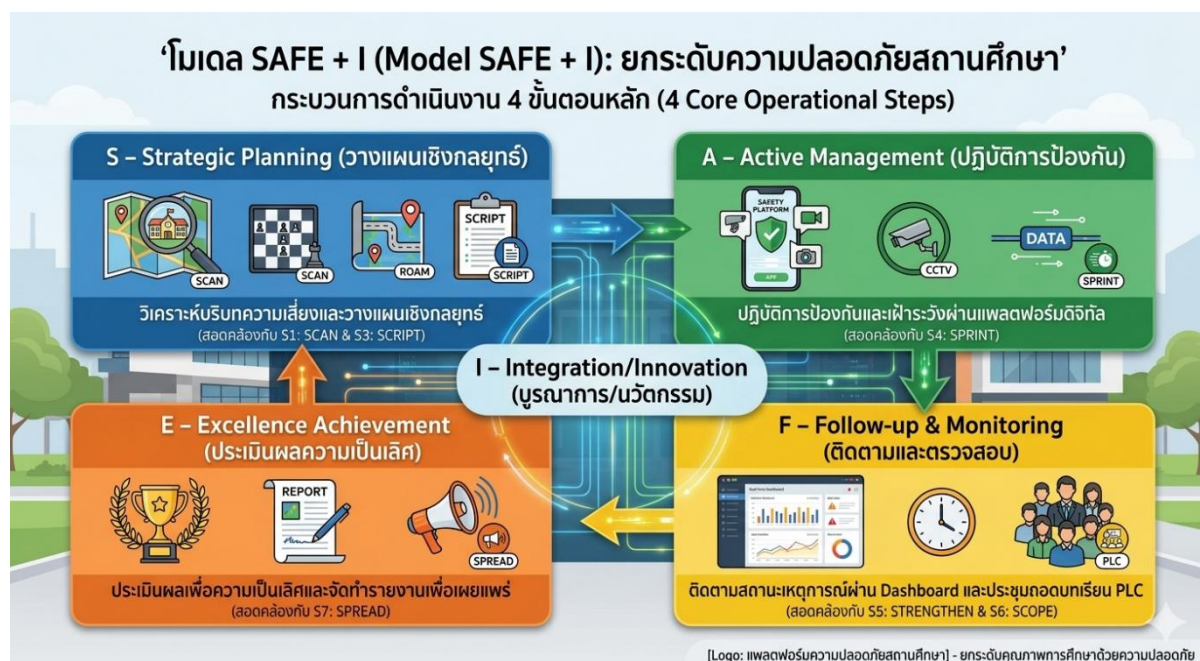
เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายผ่านระบบนิเวศดิจิทัล (Participatory Management)

เป้าหมาย:

เชิงปริมาณ: คณะครู ๑๑๓ คน นักเรียน ๒,๒๖๓ คน และผู้เกี่ยวข้องร้อยละ ๑๐๐ เข้าถึงการใช้งานระบบและได้รับการดูแลความปลอดภัยอย่างทันท่วงที

เชิงคุณภาพ: โรงเรียนมีวัฒนธรรมความปลอดภัยที่เข้มแข็ง และได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานระดับยอดเยี่ยม

กิจกรรมการดำเนินงาน (โมเดล SAFE + I):

S – Strategic Planning: วิเคราะห์บริบทความเสี่ยงและวางแผนเชิงกลยุทธ์ (สอดคล้องกับ S๑: SCAN และ S๓: SCRIPT)

A – Active Management: ปฏิบัติการป้องกันและเฝ้าระวังผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล (สอดคล้องกับ S๔: SPRINT)

F – Follow-up & Monitoring: ติดตามสถานะเหตุการณ์ผ่าน Dashboard และประชุมถอดบทเรียน PLC (สอดคล้องกับ S๕: STRENGTHEN และ S๖: SCOPE)

E – Excellence Achievement: ประเมินผลเพื่อความเป็นเลิศและจัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่ (สอดคล้องกับ S๗: SPREAD)

งบประมาณ: จัดสรรจากเงินอุดหนุนค่าจัดการเรียนการสอนและรายได้สถานศึกษา รวมกว่า ๑๕๐,๐๐๐ บาท (ถัวจ่ายทุกรายการ)

การวัดและประเมินผล: ใช้แบบประเมินความพึงพอใจ, สถิติอุบัติการณ์จาก Dashboard แบบ Real-time, และรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: นักเรียนและบุคลากรมีความเชื่อมั่นในสวัสดิภาพ มีทักษะดิจิทัลที่เหมาะสม และสถานศึกษาเป็นต้นแบบด้านความปลอดภัยดิจิทัลระดับสากล

กิจกรรมการดำเนินงานภายใต้นวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ของโรงเรียนบ้านปงสนุก เป็นการนำกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์มาปฏิบัติจริง เพื่อดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ๒,๒๖๓ คน และสนับสนุนการทำงานของครู ๑๑๓ คน โดยบูรณาการเข้ากับรูปแบบ BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model อย่างเป็นระบบ

มีรายละเอียดดังนี้:

๑. S – Strategic Planning: การวางแผนเชิงกลยุทธ์

ขั้นตอนนี้เปรียบเสมือนการออกแบบพิมพ์เขียวเพื่อการป้องกันภัยล่วงหน้า โดยเชื่อมโยงกับขั้นตอน S๑: SCAN และ S๓: SCRIPT ของสถานศึกษา

:การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment): คณะกรรมการ "บ้านปงสนุกภิบาล" และครูเวรดำเนินการสำรวจพื้นที่เสี่ยง (Safety Walk-through) และใช้ Online Checklist ผ่านแพลตฟอร์ม SAFE + I อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อระบุจุดเสี่ยงใน ๖ กลุ่มภัยหลัก

การกำหนดมาตรฐานและแผนเผชิญเหตุ: จัดทำ Emergency Response Plan (ERP) หรือ SOPs ที่ชัดเจนสำหรับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย หรืออุบัติเหตุ โดยยึดหลัก "ตรวจจับ-แจ้งเหตุ-ตอบสนอง"

การใช้ข้อมูลเป็นฐาน: นำสถิติอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจาก Dashboard มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนป้องกันเชิงรุก แทนการใช้เพียงความรู้สึกในการตัดสินใจ

๒. A – Active Management: การบริหารจัดการเชิงรุก

เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติจริงในวิถีวัน โดยเชื่อมโยงกับขั้นตอน S๔: SPRINT เพื่อให้เกิดความพร้อมอยู่เสมอ

: การปฏิบัติการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล: ครูทำหน้าที่เป็น "ผู้ปฏิบัติการด่านหน้า" (First Responder) โดยแจ้งเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยผ่านเมนูใน Web App ทันทีที่พบเห็น ซึ่งระบบจะออกหมายเลขอ้างอิงอัตโนมัติเพื่อความโปร่งใส

การจัดการเหตุการณ์: ผู้บริหารติดตามภาพรวมผ่าน Dashboard แบบ Real-time เพื่อสั่งการและประสานงานหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจหรือโรงพยาบาล ได้อย่างทันท่วงทีภายใน ๑๕ นาที สำหรับเหตุฉุกเฉิน

การปลูกฝังและฝึกอบรม: จัดกิจกรรมฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุ (Drill) เช่น การซ้อมหนีไฟประจำปี และการอบรมวินัยจราจร เพื่อสร้างทักษะชีวิตให้แก่ผู้เรียน

๓. F – Follow-up & Monitoring: การติดตามและประเมินผล

กระบวนการตรวจสอบเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ยั่งยืน เชื่อมโยงกับขั้นตอน S๕: STRENGTHEN และ S๖: SCOPE

:การติดตามสถานะเหตุการณ์: ตรวจสอบความคืบหน้าของเรื่องที่แจ้งผ่าน Dashboard ตั้งแต่ "รอดำเนินการ" จนถึง "ดำเนินการเสร็จสิ้น" โดยมีเป้าหมายการจัดการเสร็จสิ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): ครูและบุคลากรใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาผู้เรียนรายบุคคลที่ความเสี่ยงด้านพฤติกรรม

การถอดบทเรียน (AAR): จัดประชุม After Action Review (AAR) ภายใน ๗ วันหลังการซ้อมหรือเกิดเหตุจริง เพื่อรักษาจุดแข็งและปรับปรุงจุดอ่อนในครั้งต่อไป

๔. E – Excellence Achievement: การบรรลุความเป็นเลิศ

การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรและเผยแพร่ผลงาน เชื่อมโยงกับขั้นตอน S๗: SPREAD

:การสร้างแรงจูงใจเชิงบวก: มอบเกียรติบัตร "ห้องเรียนปลอดภัยดีเด่น" และรางวัลสำหรับ "นักเรียนจิตอาสา ด้านความปลอดภัย" โดยใช้สถิติจากระบบ SAFE + I เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์

การจัดทำรายงานและการได้รับการยอมรับ: สรุปผลการดำเนินงานเป็นรายงาน Best Practice และรายงาน การประเมินตนเอง (SAR) ประจำปี เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านเว็บไซต์โรงเรียน

การสร้างหลักประกันคุณภาพ: ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” และเป็นต้นแบบสถานศึกษาปลอดภัยที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน

๒.๒ แผนงานหรือโครงการในการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปงสนุกกำหนดจุดเน้นสำคัญ (Point of Emphasis) คือ “การเป็นสถานศึกษาต้นแบบ ด้านความปลอดภัยด้วยนวัตกรรมดิจิทัล” เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เกื้อกูลและไว้วางใจสำหรับทุกคน

โดยได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับนโยบาย ๗S Model ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ ดังนี้:

ชื่อโครงการ: โครงการบ้านปงสนุก โรงเรียนปลอดภัย ไร้กังวล

ผู้รับผิดชอบ: กลุ่มบริหารงานทั่วไป (นายอำนาจ โตงาม) ร่วมกับกลุ่มบริหารงานวิชาการ

หลักการและเหตุผล: เนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนจำนวน ๒,๒๖๓ คน และครู ๑๑๓ คน ทำให้มีความซับซ้อนของปัญหาความไม่ปลอดภัยใน ๖ กลุ่มภัยหลัก

สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนการบริหารจัดการจากแบบตั้งรับสู่การใช้ ระบบนิเวศดิจิทัล (Digital Ecosystem) ผ่านแพลตฟอร์ม “PSN SAFE + I” เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและการ แจ้งเหตุเชิงรุกสอดคล้องกับนโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

วัตถุประสงค์:

เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย (SOPs) ใน ๖ กลุ่มภัยหลักโดยใช้ฐานข้อมูลดิจิทัล

เพื่อพัฒนาสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI ในการป้องกันภัยให้แก่ครูและนักเรียน

เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายผ่านระบบ Dashboard ติดตามเหตุการณ์แบบ Real-time

เป้าหมาย:

เชิงปริมาณ: ครูร้อยละ ๑๐๐ มีบัญชีและใช้งานแพลตฟอร์ม และนักเรียนทั้งหมดได้รับการดูแลความปลอดภัยผ่านระบบออนไลน์

เชิงคุณภาพ: สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพภายนอก (สมศ.) ในระดับ “ยอดเยี่ยม” และเป็นต้นแบบสถานศึกษาปลอดภัย

กิจกรรมการดำเนินงาน (บูรณาการ SAFE + I เข้ากับ ๗S Model):

S – Strategic Planning: (เชื่อมโยง S๑: SCAN, S๓: SCRIPT) วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง จัดทำแผนเผชิญเหตุ และกำหนดมาตรฐานความปลอดภัย

A – Active Management: (เชื่อมโยง S๒: SPARK, S๔: SPRINT) ประกาศนโยบาย อบรมการปฐมพยาบาล/ดับเพลิง และแจ้งเหตุผ่าน Web App

F – Follow-up & Monitoring: (เชื่อมโยง S๕: STRENGTHEN, S๖: SCOPE) ติดตามสถานะเหตุการณ์ผ่าน Dashboard และทำ PLC เพื่อถอดบทเรียน (AAR)

E – Excellence Achievement: (เชื่อมโยง S๗: SPREAD) สร้างแรงจูงใจเชิงบวก มอบเกียรติบัตร และเผยแพร่รายงาน Best Practice สู่อำเภอ

งบประมาณ: จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (จากเงินอุดหนุนค่าจัดการเรียนการสอน) โดยใช้ในลักษณะถัวจ่ายทุกรายการเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการทรัพยากร (๔M Plus)

การวัดและประเมินผล: ใช้การติดตามสถานะเหตุการณ์แบบ Real-time จาก Dashboard, แบบประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสรุปผลผ่านรายงานการประเมินตนเอง (SAR)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: โรงเรียนบ้านปงสนุกเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืน นักเรียนมีทักษะดิจิทัลที่เหมาะสม และได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชนในระดับสากล

๓. โครงสร้างการบริหารจัดการ

๓.๑ คณะกรรมการบริหารจัดการ

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้จัดวางโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” อย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการ BPSN ๔M Plus เป็นฐาน เพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมบุคลากรทั้ง ๑๑๓ คน และดูแลนักเรียน ๒,๒๖๓ คน ได้อย่างทั่วถึง

โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาดังนี้:

การจัดตั้งคณะกรรมการและคำสั่งแต่งตั้ง (Appointment Order): สถานศึกษาได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นทางการ อาทิ คำสั่งโรงเรียนบ้านปงสนุก ที่ ๙๖/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

และ คำสั่งที่ ๓๗/๒๕๖๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองที่เน้นการใช้ นวัตกรรมดิจิทัล

เพื่อเป็นหลักประกันความมุ่งมั่นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

โครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน (Work Structure): โรงเรียนจัดโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น ๔ กลุ่มงานหลัก ได้แก่ กลุ่มงานบริหารวิชาการ, กลุ่มงานบริหารบุคคล, กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป

โดยมีการเชื่อมโยงการทำงานในรูปแบบ Incident Command Structure สำหรับระบบความปลอดภัยและการใช้สื่อดิจิทัล แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่:

ระดับนโยบาย (Steering Committee): นำโดยผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการทั้ง ๔ ฝ่าย ทำหน้าที่กำหนดวิสัยทัศน์และจัดสรรทรัพยากร (๔M)

ระดับปฏิบัติการ (Operational Committee): ประกอบด้วยหัวหน้าสายชั้น และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ รวมถึงระดับปฐมวัย

ระดับสนับสนุน (Support Committee): ประกอบด้วยคณะกรรมการสถานักเรียน, เครือข่ายผู้ปกครอง และบุคลากรสนับสนุน

การกำหนดบทบาทหน้าที่ (Roles and Duties): สถานศึกษาได้ระบุหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจนในคู่มือการดำเนินงาน

:ประธานกรรมการ (ผู้อำนวยการ): เป็นผู้บัญชาการสูงสุด (Incident Commander) กำหนดนโยบายและสั่งการเชิงกลยุทธ์

ฝ่ายวิชาการ: รับผิดชอบการคัดเลือกและผลิตสื่อดิจิทัลในคลัง OBEC Content Center ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

ฝ่ายปฏิบัติการ (ครู): ทำหน้าที่เป็น First Responder ในการแจ้งเหตุผ่านแพลตฟอร์ม PSN SAFE + I และเป็นผู้นำสื่อดิจิทัลไปใช้ในห้องเรียน

เลขานุการ: ประสานงาน ติดตามสถานะเหตุการณ์ผ่าน Dashboard และสรุปผลรายงานผ่านกระบวนการ PLC

ตัวแทนจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Learning Area Representation): โครงสร้างคณะกรรมการมีความเข้มแข็งเนื่องจากประกอบด้วยตัวแทนครูจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย, คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี, สังคมศึกษา, สุขศึกษาและพลศึกษา, ศิลปะ, การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศ) และระดับปฐมวัย

ซึ่งครูแกนนำเหล่านี้ได้รับการพัฒนาจนได้รับรางวัล Best Practice ระดับ "ดีเยี่ยม" ในการพัฒนาสื่อดิจิทัล และ AI ครบทุกกลุ่มสาระ

เพื่อให้มั่นใจว่าการขับเคลื่อนระบบ OBEC Content Center สามารถเข้าถึงผู้เรียนทุกระดับชั้นและทุกวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓.๒ ระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลภายในสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้จัดวางระบบการกำกับ ติดตาม และนิเทศผลการดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพ โดยบูรณาการกระบวนการ S๖: SCOPE (นิเทศติดตาม) ภายใต้ต้นวัตรกรรม ๗S Smart Model เข้ากับวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อขับเคลื่อนการใช้ระบบ OBEC Content Center และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในระดับ “ยอดเยี่ยม”

โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้:

การนิเทศและติดตามอย่างเป็นระบบ (Systematic Monitoring): สถานศึกษาไม่ได้กำหนดให้การนิเทศเป็นเพียงการตรวจสอบในขั้นตอนสุดท้าย แต่เป็นกลไกที่ทำงานต่อเนื่อง (F – Follow-up & Monitoring)

ผู้บริหารและรองผู้อำนวยการทั้ง ๔ ฝ่าย จะทำหน้าที่นิเทศการปฏิบัติงานของครูทั้ง ๑๑๓ คน อย่างสม่ำเสมอ

โดยเน้นการใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven Management) เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการผลิตสื่อดิจิทัล และการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

เครื่องมือในการนิเทศและติดตาม (Supervision Tools): โรงเรียนได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือหลักในการจัดเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้:

Dashboard แบบ Real-time: ใช้ติดตามสถานะการแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัยจากแพลตฟอร์ม SAFE + I และสถิติการใช้งานสื่อในระบบ OBEC Content Center ของครูรายบุคคล

Online Checklist: ครูเวรและหัวหน้าสายชั้นใช้ตรวจสอบความปลอดภัยของอาคารสถานที่และคุณภาพห้องเรียนผ่านระบบออนไลน์เป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): ใช้รวบรวมข้อมูลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสังเกตชั้นเรียนเพื่อนำมาสะท้อนผลการสอน

โปรแกรม HERO OBEC CARE: ใช้ติดตามและวิเคราะห์ความเสี่ยงของนักเรียน ๒,๒๖๓ คน เป็นรายบุคคล

ปฏิทินการดำเนินงาน (Operational Calendar): สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจนตลอดปีการศึกษา ได้แก่:

รายสัปดาห์: การเดินสำรวจพื้นที่เสี่ยง (Safety Walk-through) และการบันทึกข้อมูลการใช้สื่อ

รายเดือน/ภาคเรียน: การประชุม PLC ในระดับสายชั้นและกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคการใช้ AI และสื่อดิจิทัล

รวมถึงการสรุปผลการดำเนินงานเทียบกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) ทุกสิ้นภาคเรียน

รายปี: การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การรายงานผลและการนำผลไปใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Reporting & Continuous Development):

โรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ๓ ระดับ (สถานศึกษา, เขตพื้นที่, และสาธารณชน)

โดยมีการนำข้อมูลจากการนิเทศและข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) มาดำเนินการถอดบทเรียนผ่าน กระบวนการ After Action Review (AAR)

เพื่อระบุจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา (S๑: SCAN) แล้วนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในปีการศึกษาถัดไป

ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน จนได้รับการรับรองคุณภาพภายนอก (สมศ.) ในด้าน กระบวนการนิเทศการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบในระดับคะแนนสูงสุด

เครื่องมือนิเทศ ติดตาม และประเมินผลภายใน (BPSN Digital & Safety Monitoring Tools)

๑. แบบติดตามสถิติการใช้งานดิจิทัล (Digital Usage Dashboard Tracking)

เครื่องมือนี้ใช้สำหรับติดตามการเข้าใช้งานระบบ OBEC Content Center ของครู ๑๑๓ คน เพื่อให้บรรลุค่า เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ [๗.๒, ๓๕๐]

ประเด็นการนิเทศ:

การลงทะเบียนและเข้าใช้งานระบบ (KPI: ร้อยละ ๑๐๐)

จำนวนสื่อที่นำเข้าคลังดิจิทัล (เป้าหมาย: อย่างน้อย ๕ ประเภท/คน)

การบูรณาการสื่อดิจิทัลและ AI ในแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

รูปแบบ: รายงานสรุปจากระบบสารสนเทศรายภาคเรียน

๒. แบบประเมินความปลอดภัยสถานศึกษา (Online Safety Checklist)

ครูเวรและคณะกรรมการ "บ้านปงสนุกภิบาล" ใช้สำหรับตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงใน ๖ กลุ่มภัยหลัก

ประเด็นการนิเทศ:

ความครบถ้วนของการประเมินพื้นที่รับผิดชอบ (KPI S๓: ๑๐๐% ต่อภาคเรียน)

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาคารสถานที่ และจุดอันตราย

ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ "ห้องเรียนปลอดภัย"

รูปแบบ: เว็บแอปพลิเคชัน (Online Form) ที่ส่งข้อมูลเข้าสู่ Dashboard ของผู้บริหารโดยตรง

๓. แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้และนิเทศการสอน (Classroom Observation Form)

ใช้โดยผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มสาระฯ เพื่อกำกับติดตามมาตรฐานที่ ๓ ของสถานศึกษา

เกณฑ์การพิจารณา (๕ ระดับคุณภาพ):

การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง (Active Learning)

การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และ AI (Generative AI)

การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

การตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (Real-time Feedback)

การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนรายบุคคล (๑ เรื่อง/ปี)

๔. แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC Logbook)

ใช้ติดตามการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับสายชั้นเพื่อนำข้อมูลจาก Dashboard มาวิเคราะห์

หัวข้อสำคัญ:

ประเด็นปัญหาที่พบจากการนิเทศหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (RT, NT, O-NET)

แนวทางการปรับปรุงสื่อดิจิทัลหรือแผนเผชิญเหตุ

การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR)

ปฏิทินการดำเนินงาน (Operational Calendar)

ระยะเวลา

กิจกรรมหลัก

ผู้รับผิดชอบ

รายสัปดาห์

เดินสำรวจพื้นที่ (Safety Walk-through) และบันทึก Online Checklist

ครูเฝ้าประจำวัน / คณะทำงาน

รายเดือน

ติดตามภาพรวมอุบัติการณ์และสถิติสื่อผ่าน Dashboard

ผู้บริหาร / หัวหน้าฝ่าย

สิ้นภาคเรียน

ประชุม PLC เพื่อถอดบทเรียน (AAR) และสรุปรายงานรายภาคเรียน

คณะกรรมการบ้านปงสนุกภิบาล

สิ้นปีการศึกษา

ประเมินตนเอง (Self-Assessment) และจัดทำรายงาน SAR/Best Practice

คณะกรรมการฝ่ายสรุปผลฯ

การนำผลไปใช้พัฒนา (Feedback Loop)

ผลจากการนิเทศจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) หากไม่บรรลุเป้าหมาย (เช่น การจัดการเหตุเสร็จสิ้นน้อยกว่าร้อยละ ๙๕) จะต้องนำเข้าสู่ขั้นตอน Sm: SCRIPT เพื่อปรับปรุงแผนงานใหม่ทันที เพื่อให้เกิดความยั่งยืนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอกในระดับ "ยอดเยี่ยม"

บทสรุปวิเคราะห์ข้อมูลด้านบวก (Simulated Positive Insights)

การใช้งานระบบดิจิทัล (Digital Access): ครูทั้ง ๑๑๓ คน มีสถิติการใช้งานระบบ OBEC Content Center และแพลตฟอร์ม PSN SAFE + I คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งบรรลุตามค่าเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา

การสร้างนวัตกรรมสื่อ (Content Creation): บุคลากรทุกคนมีการผลิตสื่อดิจิทัลอย่างน้อย ๕ ประเภท (เช่น วิดีโอ, E-book, ข้อสอบออนไลน์) และนำเข้าสู่คลังสื่อฯ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ความปลอดภัยเชิงรุก (Proactive Safety): ข้อมูลจาก Dashboard แสดงให้เห็นว่ามีการประเมินพื้นที่เสี่ยงผ่าน Online Checklist ครบ ๑๐๐% ทุกสัปดาห์ และมีอัตราการตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินภายใน ๑๕ นาที ตามมาตรฐานที่วางไว้

คุณภาพการจัดการเรียนรู้ (Teaching Quality): ผลการนิเทศชั้นเรียนพบว่า ครูร้อยละ ๑๐๐ สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยบูรณาการ Generative AI เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขและมีทักษะ ICT Literacy ในระดับยอดเยี่ยม

ความยั่งยืนผ่านกระบวนการ PLC: มีร่องรอยการบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการถอดบทเรียน (AAR) อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลลัพธ์จากการนิเทศถูกนำไปใช้ปรับปรุงแผนการสอนและแผนเผชิญเหตุอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

ตารางเก็บข้อมูลนี้ไม่เพียงแต่ใช้เพื่อการตรวจสอบ แต่ยังเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงถึงความพร้อมและสมรรถนะที่สูงของคณะครูโรงเรียนบ้านปงสนุก ในการมุ่งสู่การเป็นสถานศึกษาต้นแบบดิจิทัลและความปลอดภัยระดับสากล

๓.๒ ระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลภายในสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้จัดวางระบบการกำกับ ติดตาม และนิเทศผลการดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพ โดยบูรณาการกระบวนการ Sb: SCOPE (ร่วมประเมินผล) ภายในวัฒนธรรม ๓S Smart Model เข้ากับขั้นตอน F

– Follow-up & Monitoring ของโมเดล SAFE + I เพื่อขับเคลื่อนการใช้ระบบ OBEC Content Center และการดูแลความปลอดภัยในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในระดับ “ยอดเยี่ยม”

โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้:

กระบวนการนิเทศและติดตามอย่างเป็นระบบ (Systematic Monitoring): สถานศึกษาใช้กลไกการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยไม่ได้กำหนดให้การนิเทศเป็นเพียงการตรวจสอบในขั้นตอนสุดท้าย แต่เป็นกลไกที่ทำงานต่อเนื่อง (Continuous Monitoring)

ผู้บริหารและรองผู้อำนวยการทั้ง ๔ ฝ่ายจะทำหน้าที่นิเทศการปฏิบัติงานของครูทั้ง ๑๑๓ คน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปลี่ยนข้อมูลจากการปฏิบัติให้กลายเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาระบบอย่างไม่หยุดนิ่ง

เครื่องมือในการนิเทศและติดตาม (Supervision Tools): โรงเรียนได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือหลักในการจัดเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้การตัดสินใจอยู่บนฐานข้อมูล (Data-Driven Management)

ดังนี้:

Dashboard แบบ Real-time: ใช้ติดตามสถานะการแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัยจากแพลตฟอร์ม SAFE + I และสถิติการเข้าใช้งานสื่อในระบบ OBEC Content Center ของครูรายบุคคล

Online Checklist: ครูเวรและฝ่ายอาคารสถานที่ใช้ตรวจสอบความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมผ่านระบบออนไลน์อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): ใช้รวบรวมข้อมูลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับสายชั้น เพื่อสะท้อนผลการใช้สื่อดิจิทัลและ AI ในการจัดการเรียนรู้

ระบบสารสนเทศ HERO OBEC CARE: เครื่องมือดิจิทัลที่ช่วยนิเทศติดตามการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๒,๒๖๓ คน ได้อย่างแม่นยำ

ปฏิทินการดำเนินงาน (Operational Calendar): สถานศึกษาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจนตลอดปีการศึกษา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

:

รายสัปดาห์: การเดินสำรวจพื้นที่เสี่ยง (Safety Walk-through) และบันทึกผ่าน Online Checklist

รายภาคเรียน: การประชุม PLC เพื่อติดตามความก้าวหน้าเทียบกับดัชนีชี้วัด (KPIs) และสรุปข้อมูลสถิติจาก Dashboard ประจำภาคเรียน

รายปี: การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา

การรายงานผลและนำผลไปใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Reporting & Feedback Loop): โรงเรียนมีการจัดทำ รายงานผลการดำเนินงาน ๓ ระดับ (ระดับสถานศึกษา, ระดับเขตพื้นที่ และระดับสาธารณสุข)

โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินและสถิติจากระบบดิจิทัลมาดำเนินการถอดบทเรียนผ่านกระบวนการ After Action Review (AAR)

เพื่อระบุจุดที่ต้องปรับปรุงและนำไปสู่การปรับแผนปฏิบัติการ (Sm: SCRIPT) ในปีการศึกษาถัดไปอย่างเป็น ระบบ ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในตัวชี้วัดด้านกระบวนการนิเทศการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

การดำเนินงานดังกล่าวช่วยสร้าง “วัฒนธรรมความปลอดภัย” และวัฒนธรรมการทำงานด้วยนวัตกรรมดิจิทัล ที่ยั่งยืน ทำให้มั่นใจได้ว่าทุกมาตรการที่สถานศึกษากำหนดสามารถบรรลุผลสำเร็จได้จริงตามวัตถุประสงค์

๔. การพัฒนาแนวทางและการขับเคลื่อนระบบ

๔.๑ การออกแบบและพัฒนาแนวทางในการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปางสนุกได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาแนวทางในการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังจาก รายงานการประเมินตนเอง (SAR) และผลการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) รอบที่ผ่านมา

ร่วมกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis, STEP Analysis และ ๒S ๔M

เพื่อชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูทั้ง ๑๑๓ คน และความต้องการระบบนิเวศ การเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนจำนวน ๒,๒๖๓ คน [๑๘๔, คำถามผู้ใช้] ซึ่งพบว่าแม้สถานศึกษาจะมี โครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่ทันสมัย แต่ยังขาดแพลตฟอร์มบูรณาการที่เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้เข้ากับระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุก

ในการออกแบบแนวทาง คณะทำงานได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นโยบาย “เรียนดี มีความสุข” และมาตรการความปลอดภัย ๓ ป. ของกระทรวงศึกษาธิการ

, รูปแบบการบริหารจัดการ ๗S Model ของ สพป.ลำปาง เขต ๑

และแนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-Driven Management)

จนเกิดการพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนที่เป็นเอกลักษณ์ภายใต้โมเดล “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” และบูรณาการเข้ากับโครงสร้างการบริหารจัดการความปลอดภัย SAFE + I (Strategic Planning, Active Management, Follow-up & Monitoring, Excellence Achievement + Innovation) เพื่อให้ เกิดกระบวนการทำงานที่สอดคล้องกันทั้งระบบ

สถานศึกษาได้ศึกษาความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานและทิศทางการพัฒนา

จากนั้นจึงนำไปสู่การกำหนดแนวปฏิบัติ (SOPs) ในการใช้งานระบบดิจิทัลและการแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัยผ่าน Web App

โดยมีการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนในแต่ละไตรมาสตามแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้การขับเคลื่อนระบบเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุด

เพื่อให้ได้แนวทางที่สมบูรณ์ โรงเรียนได้ดำเนินการทดลองใช้และปรับปรุงเพื่อการพัฒนา ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการถอดบทเรียนหลังการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR)

โดยนำข้อมูลจาก Dashboard และสถิติการใช้งานระบบมาวิเคราะห์หาจุดที่ต้องพัฒนา

เช่น การปรับปรุงเมนูการแจ้งเหตุให้เข้าถึงง่ายขึ้น และการเพิ่มสื่อดิจิทัลในคลัง OBEC Content Center ให้ครอบคลุม ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ส่งผลให้แนวทางการขับเคลื่อนระบบได้รับการพัฒนาจนมีความเสถียรและสามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในระดับยอดเยี่ยมตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายนอก

๔.๔ การใช้แนวทางในการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปงสนุกดำเนินการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรมความปลอดภัย “PSN SAFE + I Platform” อย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการ “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” เป็นแกนกลางในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ๒,๒๖๓ คน และพัฒนาวิชาชีพครู ๑๑๓ คน

โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน ดังนี้:

การประชุม วางแผน และชี้แจงแนวทาง (S๒: SPARK / Strategic Planning): สถานศึกษาเริ่มต้นด้วยการสร้างความตระหนักและชี้แจงนโยบายผ่านการประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อร่วมทำ SWOT Analysis และกำหนดทิศทางในแผนพัฒนาการศึกษา ๕ ปี

มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นทางการ (เช่น คำสั่งที่ ๙๐/๒๕๖๘) เพื่อกระจายอำนาจการบริหารงาน ๔ ฝ่ายหลัก และชี้แจงบทบาทหน้าที่ของ "บ้านปงสนุกภิบาล" ในการดูแลความปลอดภัยและการใช้สื่อดิจิทัล

กระบวนการขับเคลื่อนตามขั้นตอนและกิจกรรม (S๓-S๔: SCRIPT-SPRINT / Active Management): สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นระบบผ่านกิจกรรมหลัก ได้แก่:

การพัฒนาสื่อ (S๔): ครูทุกคนดำเนินการผลิตและพัฒนาสื่อดิจิทัลอย่างน้อย ๕ ประเภท เพื่อนำเข้าสู่ระบบ OBEC Content Center และบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในห้องเรียนคุณภาพ

การปฏิบัติการเชิงรุก (Active Management): ใช้แพลตฟอร์ม PSN SAFE + I เป็นเครื่องมือหลักในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัย ๖ กลุ่มภัย โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติการด้านหน้าบันทึกข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลกลางทันทีที่พบเหตุ

การเสริมสร้างทักษะ: จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและ Generative AI ให้แก่บุคลากร ๑๐๐% เพื่อให้สามารถสร้างนวัตกรรมการสอนที่ตอบสนองรายบุคคลได้

การส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (S๕-S๖: STRENGTHEN-SCOPE / Follow-up & Monitoring): โรงเรียนส่งเสริมระบบนิเทศภายในที่เข้มแข็ง โดยใช้ Dashboard แบบ Real-time เป็นเครื่องมือในการติดตามสถิติการใช้งานสื่อและสถานะการจัดการเหตุการณ์ความปลอดภัย

มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับสายชั้นเป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) แก่ครูผู้สอน

การสะท้อนผลการขับเคลื่อน (S๗: SPREAD / Excellence Achievement): หลังการปฏิบัติงาน สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมถอดบทเรียน (After Action Review: AAR) ภายใน ๗ วัน เพื่อสรุปสิ่งที่ทำได้ดีและประเด็นที่ต้องพัฒนา

ผลการขับเคลื่อนสะท้อนให้เห็นผ่านข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ครูร้อยละ ๑๐๐ ใช้งานระบบดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนมีสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีในระดับยอดเยี่ยม

ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการรับรองคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๕๖๗-๒๕๗๑) จาก สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ

ซึ่งเป็นหลักประกันความสำเร็จของแนวทางการขับเคลื่อนนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างได้ในระดับสากล

๕. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕.๑ การอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ใช้ระบบ

โรงเรียนบ้านปางสนุกให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในส่วนของ “Man” ตามรูปแบบการบริหารจัดการ BPSN ๔M Plus โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ครูทั้ง ๑๑๓ คน มีความเชี่ยวชาญในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัลอย่างมืออาชีพ

โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้:

แผนการพัฒนอย่างเป็นระบบ (Systematic Development Plan): สถานศึกษาได้บรรจุโครงการพัฒนาศักยภาพครูไว้ใน แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจน

โดยกำหนดให้บุคลากรทุกคนต้องจัดทำ แผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะดิจิทัล

สถานศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จให้ครูไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ (ในทางปฏิบัติดำเนินการครอบคลุมร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้รับการพัฒนาน้อย ๒๐ ชั่วโมงต่อปี ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลและการใช้ AI

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (๑๐๐% Coverage): เพื่อให้สอดคล้องกับขั้นตอน S๒: SPARK และ S๔: SPRINT ของนวัตกรรมสถานศึกษา

โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด

โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็น "Next-Gen Teacher" ที่สามารถสืบค้นและนำสื่อจากระบบ OBEC Content Center มาบูรณาการร่วมกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Generative AI) เพื่อผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัยและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

รูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย (Diverse Formats): สถานศึกษาใช้รูปแบบการพัฒนาที่ยืดหยุ่นและเข้าถึงได้ง่าย ดังนี้:

การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop): เช่น หัวข้อ "Next-Gen Learning ปลดล็อกการเรียนรู้ด้วย Generative AI" เพื่อสร้างสื่อดิจิทัลประเภท Infographic, วิดีโอ และ E-book

การพัฒนาผ่านระบบออนไลน์และออนไลน์: สนับสนุนให้ครูศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลและส่งหลักฐานเกียรติบัตรรับรองทักษะดิจิทัล

ระบบพี่เลี้ยงและการนิเทศออนไลน์: ครูแกนนำที่ได้รับรางวัล Best Practice ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้คำปรึกษาการผลิตสื่อและนำเข้าระบบ OBEC Content Center

การติดตามผลหลังการพัฒนา (Follow-up and Monitoring): สถานศึกษาใช้กลไกการติดตามที่มีร่องรอยหลักฐานชัดเจนตามขั้นตอน S๖: SCOPE ดังนี้:

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): มีเล่มบันทึกกิจกรรม PLC ในระดับสายชั้นเพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาและผลสรุปการใช้สื่อดิจิทัลในการแก้ปัญหาผู้เรียน

Dashboard สถิติการใช้งาน: ติดตามความก้าวหน้าการผลิตสื่อและการใช้งานระบบของครูรายบุคคลแบบ Real-time เพื่อนำข้อมูลมาสะท้อนกลับ (Feedback) ในการประชุมถอดบทเรียน

การนิเทศชั้นเรียนและรายงาน SAR: ตรวจสอบผลจากการพัฒนาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

จากการพัฒนาอย่างรอบด้าน ส่งผลให้คณะครูโรงเรียนบ้านปงสนุกได้รับรางวัล Best Practice ระดับดีเยี่ยม ในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยสื่อดิจิทัลและ AI ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

และสถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ด้านแผนงานและการดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

๖. การสร้างหรือการพัฒนาสื่อ

๖.๑ ปริมาณการสร้างหรือการพัฒนาสื่อและนำเข้าระบบ

โรงเรียนบ้านปงสนุกประสบความสำเร็จอย่างสูงในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัล (Digital Content Creator) โดยมีปริมาณการสร้างและพัฒนาสื่อที่สอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาในระดับสูงสุด ดังนี้:

การมีส่วนร่วมของบุคลากรคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐: ภายใต้การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” และขั้นตอนการปฏิบัติงานเชิงรุก (S๔: SPRINT) คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านปงสนุกทั้งหมดจำนวน ๑๑๓ คน ได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำเข้าสู่ระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ครบทุกท่าน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของบุคลากรทั้งหมด [๑๒๖, ๒๕๗, คำถามผู้ใช้] ซึ่งบรรลุตามเกณฑ์การให้คะแนนในระดับ ๕ คะแนนเต็ม ของรายการพิจารณาที่ ๖.๑

ปริมาณสื่อคุณภาพที่นำเข้าสู่ระบบ: สถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำให้ครูแต่ละท่านผลิตสื่อดิจิทัลอย่างน้อย ๕ ประเภท เพื่อให้ครอบคลุมความต้องการของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Personalized Learning) ส่งผลให้มีปริมาณสื่อในคลังดิจิทัลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับปฐมวัย

โดยมีร่องรอยหลักฐานปรากฏชัดเจนในระบบ OBEC Content Center ของสถานศึกษา

การบูรณาการเทคโนโลยีขั้นสูง: ปริมาณสื่อที่สร้างขึ้นไม่ได้เน้นเพียงจำนวน แต่ยังมุ่งเน้นคุณภาพที่ทันสมัย โดยคณะครูได้นำความรู้จากการอบรม Next-Gen Learning มาใช้ในการสร้างสื่อที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์ (Generative AI)

สะท้อนได้จากรายชื่อครูจำนวนมากที่ได้รับ รางวัล Best Practice ระดับ “ดีเยี่ยม” ในด้านการพัฒนาสื่อดิจิทัลและ AI จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ อาทิ นางพริมณญา ศิริกุล, นายเอกชัย ใจตั้ง และนายอำนาจ โตงาม เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน: ปริมาณสื่อที่เพียงพอและเข้าถึงง่ายผ่านแพลตฟอร์มของโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนจำนวน ๒,๒๖๓ คน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา [๑๔๓, ๒๐๖, คำถามผู้ใช้] ทำให้นักเรียนร้อยละ ๙๘.๗๕ มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับ “ยอดเยี่ยม”

และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักสูงขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามเป้าหมายของโครงการ IFTE

สรุปได้ว่า ปริมาณการสร้างและพัฒนาสื่อของบุคลากรโรงเรียนบ้านปงสนุกที่เป็นระบบและครอบคลุม ๑๐๐% เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพภายนอก (สมศ.) ในด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในระดับ “ยอดเยี่ยม”

๗. ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนระบบ

๗.๑ หลักฐานเชิงประจักษ์แสดงผลการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านปงสนุกประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” จนเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ที่สะท้อนถึงความเป็นเลิศทั้งในระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา โดยปรากฏร่องรอยหลักฐานรางวัลและความสำเร็จที่สำคัญสอดคล้องกับเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ดังนี้:

๑. รางวัลและความสำเร็จระดับสถานศึกษา

การรับรองคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑): สถานศึกษาได้รับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ

โดยเฉพาะในตัวชี้วัดด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

รางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม: โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในการบันทึกข้อมูลตามโปรแกรม HERO OBEC CARE ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นระบบดิจิทัลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุก

รางวัลระดับดีเด่น: สถานศึกษาที่นำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอน จากสำนักงาน ป.ป.ช. แห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

รางวัลโรงเรียนต้นแบบ: ได้รับการยกย่องเป็นโรงเรียนต้นแบบ “โรงเรียนสุจริต” จากผลการบริหารจัดการเชิงระบบ

๒. รางวัลระดับผู้บริหารสถานศึกษา

นายสมโภช จำปาทิพย์ (ผู้อำนวยการโรงเรียน): ได้รับรางวัล นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ระดับดีเยี่ยม ระดับเขตตรวจราชการที่ ๑๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

นางขวัญใจ วงศ์ตั้ง (รองผู้อำนวยการ): ได้รับรางวัล ครูชนคนคุณธรรม ระดับดีเยี่ยม ระดับเขตตรวจราชการที่ ๑๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

๓. รางวัลระดับครูผู้สอน (รางวัล Best Practice ด้านสื่อดิจิทัลและ AI) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทั้ง ๑๑๓ คน พัฒนาสื่อเข้าระบบ OBEC Content Center จนได้รับรางวัลวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับดีเยี่ยม ในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยสื่อดิจิทัล แพลตฟอร์ม และปัญญาประดิษฐ์ (AI) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

อาทิ:

นางพิมพ์ณญา ศิริกุล, นางวัชรภรณ์ โตงาม, และนางสาวจิรนนท์ บุญลอง: รางวัลระดับดีเยี่ยม การจัดการเรียนรู้ด้วย Generative AI กลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา

นางสิริณญา กิตตะวงศ์: รางวัลระดับดีเยี่ยม การพัฒนาสื่อดิจิทัลและ AI กลุ่มสาระฯ ภาษาไทย

นายเอกชัย ใจตั้ง: รางวัลระดับดีเยี่ยม การพัฒนาสื่อดิจิทัลและ AI กลุ่มสาระการเรียนรู้ปฐมวัย

นายอำนาจ โตงาม: รางวัลระดับดีเยี่ยม หัวข้อ "AI คู่คิด ศิลปะบรรจบเทคโนโลยี" กลุ่มสาระฯ ศิลปะ

นางสาววรรณิศา สีกรณ และนางสาวปาลิตา แก้วพนา: รางวัลระดับดีเยี่ยม การพัฒนาสื่อดิจิทัลและ AI กลุ่มสาระฯ คณิตศาสตร์

นายศรายุทธ ดอนไพรฮวบ: รางวัลระดับดีเยี่ยม หัวข้อ "Next-Gen Learning พลดล็อกการเรียนรู้ด้วย Generative AI" กลุ่มสาระฯ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นอกจากนี้ นางสาวเรืองศิริ ณ ลำปาง ยังได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับ ๑ ระดับประเทศ ในฐานะครูผู้ฝึกสอน การแข่งขันจัดทำหนังสือเล่มเล็ก โครงการโรงเรียนสุจริต ปี ๒๕๖๘

หลักฐานเชิงประจักษ์เหล่านี้ยืนยันถึงความสำเร็จในการขับเคลื่อนนวัตกรรม “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” ที่สามารถพัฒนาบุคลากรให้เป็นนวัตกรรมดิจิทัลผู้มีความเชี่ยวชาญในการใช้ระบบ OBEC Content Center เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืนสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๘. บทเรียนที่ได้รับ และปัจจัยความสำเร็จ

๘.๑ บทเรียนที่ได้รับ

จากการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” โรงเรียนบ้านปงสนุกได้ดำเนินการสรุปบทเรียนและสร้างองค์ความรู้ที่สำคัญผ่านกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ดังนี้:

กระบวนการถอดบทเรียน (AAR Process): สถานศึกษาใช้กระบวนการ After Action Review (AAR) เป็นเครื่องมือหลักในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน โดยกำหนดให้มีการประชุมถอดบทเรียนภายใน ๗ วันทำการ หลังจากการซ้อมแผนเผชิญเหตุหรือหลังอุบัติการณ์สำคัญ

เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์จากแพลตฟอร์มดิจิทัลและบันทึกสังเกตการณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับกระบวนการ PLC ในระดับสายชั้น

กระบวนการนี้ช่วยให้ครูทั้ง ๑๑๓ คน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์จริง เปลี่ยนปัญหาให้กลายเป็น "พื้นที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้" และนำไปสู่การจัดทำตารางแผนการปรับปรุง (Improvement Plan) ที่มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องในทุกเดือน

องค์ความรู้ใหม่ (New Knowledge): ข้อค้นพบที่สำคัญคือนวัตกรรม “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI เข้ากับทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างลงตัว

จนเกิดเป็นองค์ความรู้ด้าน “Personalized Digital Safety Ecosystem” หรือระบบนิเวศความปลอดภัยดิจิทัลเฉพาะบุคคล ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการแจ้งเหตุ แต่ยังเป็นคลังความรู้ (Knowledge Center) ที่ครู

สามารถนำสื่อจาก OBEC Content Center มาบูรณาการเข้ากับทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันไซเบอร์ให้แก่นักเรียน ๒,๒๖๓ คน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบที่สำคัญ (Key Findings):

การตัดสินใจบนฐานข้อมูล (Data-Driven Decision): การใช้ Dashboard แบบ Real-time ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์แนวโน้มความเสี่ยง ๖ กลุ่มภัยได้อย่างแม่นยำ แทนการใช้เพียงความรู้สึกหรือประสบการณ์เดิม ทำให้การจัดการเหตุฉุกเฉินทำได้รวดเร็วภายในเวลาที่กำหนด

พลังของการมีส่วนร่วม (Participatory Power): รูปแบบ “บันได ๔ ขั้นแห่งการมีส่วนร่วมของบ้านปงสนุก” พิสูจน์ให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนและผู้ปกครองได้รับเครื่องมือดิจิทัลที่เข้าถึงง่ายและโปร่งใส (เช่น หมายเลขอ้างอิงติดตามสถานะ) จะส่งผลให้เกิดความไว้วางใจ (Trust) และความร่วมมือในการเฝ้าระวังภัยเชิงรุกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ความฉลาดทางดิจิทัลของครู: การพัฒนาครูสู่ "Next-Gen Teacher" ที่ใช้ AI ช่วยสร้างสื่อการสอนเฉพาะบุคคล ส่งผลโดยตรงต่อความสุขในการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนระบบ:

ควรมีการขยายผลนวัตกรรมผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับสถานศึกษาอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่หลากหลายยิ่งขึ้น

ควรส่งเสริมการนำ Generative AI มาช่วยในการวิเคราะห์เชิงพยากรณ์ (Predictive Analytics) จากฐานข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อคาดการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและวางแผนป้องกันได้ล่วงหน้า

การรักษาความยั่งยืนของระบบจำเป็นต้องสอดแทรกความรู้ด้านความปลอดภัยดิจิทัลเข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิด “วัฒนธรรมความปลอดภัย” (Safety Culture) ที่เป็นวิถีปฏิบัติถาวรของสถานศึกษา

บทเรียนเหล่านี้ไม่เพียงแต่ยกระดับมาตรฐานคุณภาพของโรงเรียนบ้านปงสนุกสู่ระดับ “ยอดเยี่ยม” ตามเกณฑ์ของ สมศ.

แต่ยังเป็นต้นแบบ (Best Practice) ที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนผ่านสถานศึกษาไทยสู่ยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

๘.๒ ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” และระบบ OBEC Content Center ของโรงเรียนบ้านปงสนุก เกิดจากการประสานพลังอย่างเป็นระบบทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จดังนี้:

ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการเชิงระบบ (Internal Factor): ความสำเร็จเริ่มต้นจากวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งมั่นเปลี่ยนผ่านโรงเรียนสู่ยุคดิจิทัล

โดยการนำรูปแบบ BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model มาใช้บริหารจัดการทรัพยากรทั้งคน (ครู ๑๑๓ คน) งบประมาณ และเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในแผนพัฒนาการศึกษา ๕ ปี และการใช้ระบบ PDCA ในทุกขั้นตอน ทำให้การขับเคลื่อนนวัตกรรมมีความต่อเนื่องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร

จนได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ

สมรรถนะและความร่วมมือของบุคลากร (Internal Factor): คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาร้อยละ ๑๐๐ มีความตระหนักและกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองสู่การเป็น "Next-Gen Teacher"

ครูสามารถบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ (AI) และสื่อจาก OBEC Content Center เข้ากับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อดูแลนักเรียน ๒,๒๖๓ คน ได้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ กระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ปัญหาหน้างานได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ครูได้รับรางวัล Best Practice ระดับดีเยี่ยมครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและหน่วยงานภายนอก (External Factor): โรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, สมาคมผู้ปกครอง และชุมชนบ้านปงสนุก ในการร่วมวิเคราะห์ SWOT และสนับสนุนทรัพยากร

อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนนโยบายและองค์ความรู้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ และกระทรวงศึกษาธิการ

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจและสาธารณสุข ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในนวัตกรรมความปลอดภัย SAFE + I ว่าสามารถใช้งานได้จริงในมิติสังคมเมือง

การบริหารจัดการบนฐานข้อมูลและการจัดทำรายงานเพื่อยกระดับระบบ (Reporting & Upgrading): สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการโปร่งใสและการตรวจสอบได้ โดยมีการใช้ Dashboard แบบ Real-time เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน

และมีการจัดทำ รายงานการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ

ข้อมูลจากรายงานเหล่านี้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการถอดบทเรียน After Action Review (AAR) เพื่อค้นหาจุดที่ต้องพัฒนาและนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการในปีถัดไป

กระบวนการจัดทำรายงานเพื่อสื่อสารความสำเร็จสู่สาธารณะผ่านเว็บไซต์โรงเรียน (<https://pongsanook.ac.th>) ไม่เพียงแต่เป็นการเผยแพร่ผลงาน แต่ยังเป็นปัจจัยที่ดึงดูดการมีส่วนร่วมและยกระดับมาตรฐานการขับเคลื่อนระบบสู่ระดับสากลอย่างยั่งยืน

๙. นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์

๙.๑ มีผังงานการดำเนินงาน (Flowchart) ในการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปางสนุกได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนานวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” และกระบวนการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการ “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” เป็นแกนกลาง

เพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งด้านความปลอดภัยและการจัดการเรียนรู้ดิจิทัลสำหรับนักเรียน ๒,๒๖๓ คน และบุคลากร ๑๑๓ คน อย่างเป็นระบบ [๑๔๓, คำถามผู้ใช้] โดยสถานศึกษาได้จัดทำผังงานการดำเนินงาน (Flowchart) ตามมาตรฐานสากลเพื่อสื่อสารขั้นตอนการปฏิบัติงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้:

ผังงานการขับเคลื่อนระบบนิเวศดิจิทัล (BPSN Digital Safety & Learning Workflow)

จุดเริ่มต้น (Start): [สัญลักษณ์วงรี] เริ่มต้นการขับเคลื่อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” และสถานศึกษาปลอดภัย ๓ ป.

S๑: SCAN (วิเคราะห์บริบท): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] วิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง (SAR) และประเมินความเสี่ยง ๖ กลุ่มภัย รวมถึงความต้องการสื่อดิจิทัลรายบุคคล

S๒: SPARK (สร้างความตระหนัก): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] ประชุมชี้แจงแนวทาง มอบหมายภาระงานตามคำสั่งคณะกรรมการ และสร้างแรงบันดาลใจในการใช้นวัตกรรมดิจิทัล

S๓: SCRIPT (วางแผนการดำเนินงาน): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] ออกแบบแผนเผชิญเหตุ (ERP), แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และกำหนดมาตรฐานการใช้งานแพลตฟอร์ม

S๔: SPRINT (ลงมือปฏิบัติ): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] ครูและบุคลากรใช้งานแพลตฟอร์ม SAFE + I ในการแจ้งเหตุ และผลิตสื่อดิจิทัลนำเข้าสู่คลัง OBEC Content Center

S๕: STRENGTHEN (หนุนเสริมพลัง): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] ดำเนินกิจกรรม PLC แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับสายชั้น และใช้ระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาศักยภาพครูนวัตกรรม

S๖: SCOPE (นิเทศติดตาม): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] ผู้บริหารกำกับดูแลและติดตามสถิติการใช้งานผ่าน Dashboard แบบ Real-time และระบบ Online Checklist

การตรวจสอบคุณภาพ (Decision Point): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน] ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย KPIs (เช่น จัดการเหตุเสร็จสิ้นร้อยละ ๙๕) หรือไม่?

กรณีไม่บรรลุเป้าหมาย (No): [ลูกศรย้อนกลับ] กลับไปขั้นตอน S๓ (SCRIPT) เพื่อปรับปรุงแผนงานหรือมาตรการใหม่

กรณีบรรลุเป้าหมาย (Yes): [ลูกศรเชื่อมไปขั้นตอนถัดไป]

๕๗: SPREAD (ขยายผลความเป็นเลิศ): [สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้า] จัดทำรายงาน Best Practice, เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (MOU)

จุดสิ้นสุด (End): [สัญลักษณ์วงรี] บรรลุวิสัยทัศน์สถานศึกษาต้นแบบดิจิทัลปลอดภัยระดับสากล

คำอธิบายและลักษณะเด่นของผังงาน:

ความเป็นระบบและต่อเนื่อง: ผังงานแสดงให้เห็นลำดับขั้นตอนที่เชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนจากจุดเริ่มต้นไปจนถึงการขยายผล โดยใช้ลูกศรแสดงทิศทางการทำงานที่เข้าใจง่าย ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง

การใช้สัญลักษณ์มาตรฐาน: ผังงานใช้สัญลักษณ์สากลอย่างถูกต้องตรงตามมาตรฐาน (เช่น วงรีสำหรับจุดเริ่มต้น/สิ้นสุด, สี่เหลี่ยมผืนผ้าสำหรับกระบวนการปฏิบัติงาน และสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนสำหรับการตัดสินใจ) ทำให้มีความเป็นมืออาชีพและสื่อสารได้ในระดับสากล

การควบคุมคุณภาพด้วยข้อมูล (Data-Driven): มีจุดตัดสินใจ (Decision Point) ในขั้นตอนการนิเทศติดตาม (๕๖) ซึ่งเน้นย้ำถึงการใช้ข้อมูลจาก Dashboard และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) เป็นฐานในการตัดสินใจปรับปรุงงาน อันเป็นหัวใจสำคัญของวงจรคุณภาพดิจิทัล

ความสอดคล้องกับบริบท: ผังงานไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการบริหารจัดการ แต่ยังบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตในโรงเรียน ทั้งการดูแลความปลอดภัยนักเรียนและการพัฒนาสื่อการสอน ทำให้เกิดความยั่งยืนในทางปฏิบัติ

การดำเนินงานตามผังงานนี้ส่งผลให้โรงเรียนบ้านปงสนุกได้รับการยอมรับในฐานะ “สถานศึกษาต้นแบบดิจิทัลด้านความปลอดภัย” และบรรลุเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.) ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ

๙.๒ มีการต่อยอดหรือประยุกต์ใช้นอกเหนือจากแนวทางทั่วไป

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้นำนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” มาต่อยอดและประยุกต์ใช้ให้ก้าวข้ามขอบเขตของการเป็นเพียงระบบแจ้งเหตุความไม่ปลอดภัยทั่วไปตามมาตรฐานของ MOE Safety Center โดยสถานศึกษาได้เปลี่ยนผ่านสู่การเป็น “ระบบนิเวศดิจิทัลเพื่อการดูแลผู้เรียนอย่างรอบด้าน” (Digital Wellbeing Ecosystem) ซึ่งบูรณาการเข้ากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเชิงรุกอย่างเต็มรูปแบบ

โดยมีการต่อยอดที่เป็นรูปธรรมสอดคล้องกับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกที่ได้รับภายในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ถึงภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ดังนี้:

การประยุกต์ใช้ข้อมูลเชิงรุก (Proactive Data Application): สถานศึกษาได้นำข้อมูลจากแพลตฟอร์ม SAFE + I มาเชื่อมโยงกับโปรแกรม HERO OBEC CARE เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงของนักเรียน ๒,๒๖๓ คน เป็นรายบุคคล ทำให้ครูสามารถคัดกรองและส่งต่อนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านจิตสังคมได้อย่างแม่นยำ

ส่งผลให้โรงเรียนได้รับ รางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม (โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ) ในการบันทึกข้อมูลตามโปรแกรม HERO OBEC CARE ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI Integration): นอกเหนือจากการแจ้งเหตุ ครูผู้สอนทั้ง ๑๑๓ คน ได้ต่อยอดการใช้สื่อจาก OBEC Content Center ร่วมกับเทคโนโลยี Generative AI เพื่อสร้างสื่อการสอน และนวัตกรรม "ห้องเรียนปลอดภัยไซเบอร์" ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความสำเร็จนี้สะท้อนผ่าน รางวัล Best Practice ระดับดีเยี่ยม ของคณะครู เช่น รางวัลการจัดการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วย Generative AI และนวัตกรรม AI สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระต่างๆ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘

การสร้างวัฒนธรรมความโปร่งใสและสุจริต (Integrity Culture): แพลตฟอร์มนี้ถูกประยุกต์เป็นเครื่องมือใน โครงการโรงเรียนสุจริต โดยใช้ระบบติดตามสถานะ (Tracking) เพื่อสร้างความโปร่งใสในกระบวนการทำงาน

ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัล ระดับดีเด่น จากสำนักงาน ป.ป.ช. แห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานที่น่าหลักสูตร ด้านทุจริตไปใช้จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพในปีงบประมาณ ๒๕๖๘

และนักเรียนได้รับ รางวัลชนะเลิศ อันดับ ๑ ระดับประเทศ รายการหนังสือเล่มเล็ก โครงการโรงเรียนสุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

การยกระดับสู่มาตรฐานสากล (Global Standard Accreditation): จากการขับเคลื่อนระบบนิเวศดิจิทัลที่ปลอดภัยและมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนได้รับการรับรองการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ ซึ่งถือเป็นหลักประกันความสำเร็จในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานระดับชาติ

การต่อยอดเหล่านี้พิสูจน์ให้เห็นว่า “PSN SAFE + I Platform” ไม่ได้เป็นเพียงนวัตกรรมเชิงเทคนิค แต่เป็น แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนอย่างยั่งยืน

๑๐. การเผยแพร่ ขยายผล และความยั่งยืน

๑๐.๑ การเผยแพร่ความสำเร็จที่เกิดจากการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปงสนุกประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่นในการเผยแพร่ผลงานและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่เกิดจากการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ภายใต้รูปแบบการบริหารจัดการ “BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model” ซึ่งได้รับการยอมรับและยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานระดับชาติและระดับเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยมี หลักฐานเชิงประจักษ์และความสำเร็จที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จนถึงปัจจุบัน ดังนี้:

การได้รับการยอมรับในระดับชาติ (National Accreditation): สถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ โดยเฉพาะความโดดเด่นด้านการใช้สื่อ อุปกรณ์ และระบบเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลระดับดีเด่น จากสำนักงาน ป.ป.ช. แห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานที่น่าหลักสูตรด้าน ทุจริตศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ความสำเร็จด้านระบบนิเวศดิจิทัลและการดูแลนักเรียน: โรงเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับยอดเยี่ยม ประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในการบันทึกข้อมูลตามโปรแกรม HERO OBEC CARE ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นระบบดิจิทัลเชิงรุกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่บูรณาการเข้ากับนวัตกรรมของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความเป็นเลิศของนวัตกรรมครู (Teacher Best Practice): คณะครูได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติผ่านรางวัลวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับดีเยี่ยม ในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยสื่อดิจิทัล แพลตฟอร์ม และปัญญาประดิษฐ์ (AI) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

อาทิ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วย Generative AI และนวัตกรรม AI สำหรับห้องเรียนคุณภาพ ของครูแกนนำทั้ง ๑๑๓ คน

ความสำเร็จเชิงประจักษ์ของผู้เรียน: ผลจากการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยี AI ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับ ๑ ระดับประเทศ รายการหนังสือเล่มเล็ก ภายใต้โครงการโรงเรียนสุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

รวมถึงรางวัลชนะเลิศระดับนานาชาติ Super Genius และ The Winner จากการแข่งขันคณิตคิดเร็ว ประจำปี ๒๕๖๘ และ ๒๕๖๙

ช่องทางและวิธีการเผยแพร่: สถานศึกษาดำเนินการเผยแพร่ความสำเร็จสู่สาธารณชนอย่างต่อเนื่องผ่านระบบนิเวศดิจิทัล ได้แก่ เว็บไซต์โรงเรียน (<http://www.psnlp.ac.th>) และสื่อสังคมออนไลน์

การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศเพื่อเป็นคลังความรู้

รวมถึงการเผยแพร่ผ่านกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภายนอกเพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

ความสำเร็จและรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับในช่วงปีการศึกษา ๒๕๖๗ ถึงปัจจุบัน เป็นเครื่องยืนยันว่าแนวทางการขับเคลื่อนระบบของโรงเรียนบ้านปงสนุกมีมาตรฐานการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถเป็นสถานศึกษาต้นแบบดิจิทัลด้านความปลอดภัยที่ยั่งยืน

๑๐.๒ การขยายผลการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปงสนุกได้ดำเนินการขยายผลการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” ไปยังหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๗ ถึงปัจจุบัน เพื่อสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและทันสมัยตามบริบทสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

โดยมีรายละเอียดการขยายผลดังนี้:

การขยายผลผ่านเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ (MOU): สถานศึกษาได้ยกระดับกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากระดับภายในสถานศึกษาไปสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับสถานศึกษาอื่นและผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก

เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่บูรณาการเทคโนโลยี Generative AI และการใช้สื่อจากคลัง OBEC Content Center ทำให้เกิดการแบ่งปันนวัตกรรมการสอนระหว่างสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรม

การเป็นต้นแบบระบบนิเวศความปลอดภัยดิจิทัล: ความสำเร็จของนวัตกรรม SAFE + I โรงเรียนได้ขยายผลโดยการเป็นสถานศึกษาต้นแบบด้านความปลอดภัยด้วยนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ “สถานศึกษาปลอดภัย”

มีการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการใช้ Web App เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง ๖ กลุ่มภัยหลัก ให้แก่โรงเรียนในเครือข่ายและหน่วยงานที่สนใจศึกษาดูงาน

การสร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังเชิงรุกร่วมกับหน่วยงานภายนอก: โรงเรียนได้ขยายผลการใช้ระบบและการสร้างความตระหนักไปยังหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง, สถานีตำรวจในพื้นที่ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ผ่านกิจกรรมอบรมวิทยากรและมาตรการความปลอดภัย โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการประสานงานและระงับเหตุฉุกเฉินร่วมกัน ทำให้เกิดระบบนิเวศความปลอดภัยที่เชื่อมโยงระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนอย่างยั่งยืน

การเผยแพร่ผ่านคลังความรู้ดิจิทัลสาธารณะ: สถานศึกษาได้จัดทำคลังความรู้ดิจิทัลที่เข้าถึงง่ายผ่านเว็บไซต์โรงเรียน (<https://pongsanook.ac.th>) เพื่อให้หน่วยงานภายนอกสามารถเข้าถึงคู่มือ แผนเผชิญเหตุ (ERP) และสื่อการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยได้ทุกที่ทุกเวลา

ซึ่งเป็นการขยายผลการขับเคลื่อนระบบสู่สาธารณชนในวงกว้าง

จากการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้การขับเคลื่อนระบบของโรงเรียนบ้านปงสนุกเป็นที่ยอมรับและมีการขยายผลไปยังหน่วยงานภายนอกมากกว่า ๕ หน่วยงาน

(อาทิ เครือข่ายสถานศึกษา, สำนักงาน ป.ป.ช., และหน่วยงานสาธารณสุข) สอดคล้องกับรางวัลชนะเลิศระดับยอดเยี่ยม (HERO OBEC CARE) และการได้รับการรับรองคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในระดับ “ยอดเยี่ยม” ทั้งระบบ ซึ่งเป็นหลักประกันความสำเร็จในการขยายผลนวัตกรรมสู่ระดับสากลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จนถึงปัจจุบัน

๑๐.๓ ความยั่งยืนในการขับเคลื่อนระบบ

โรงเรียนบ้านปงสนุกสร้างความยั่งยืนในการขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) และนวัตกรรม “PSN SAFE + I Platform” โดยการบูรณาการกระบวนการพัฒนาเข้ากับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงและไม่หยุดนิ่งตามวงจรคุณภาพ PDCA และรูปแบบ BPSN ๔M Plus x ๗S Smart Model

โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานที่สร้างความยั่งยืนดังนี้:

การบรรจุโครงการในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา: สถานศึกษาได้กำหนดโครงการหลักที่สนับสนุนการขับเคลื่อนระบบอย่างต่อเนื่องในทุกปีงบประมาณ ได้แก่:

โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (โครงการที่ ๓๐): มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัลและ AI อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำ ID Plan และรับการพัฒนาไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อปี เพื่อรักษามาตรฐานการเป็นครูนวัตกรรม

โครงการสถานศึกษาปลอดภัย (โครงการที่ ๔๑): เพื่อรักษาระบบนิเวศความปลอดภัยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์ม SAFE + I ให้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานถาวร (Standardization)

โครงการกิจกรรม ICT (โครงการที่ ๒๓): ประกันความยั่งยืนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

โครงการส่งเสริมวิชาการตามกลุ่มสาระฯ (โครงการที่ ๗): บูรณาการการใช้สื่อจาก OBEC Content Center เข้าสู่หลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในทุกระดับชั้น

กลไกการขับเคลื่อนที่ยั่งยืน (Sustaining Mechanisms):

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): กำหนดให้เป็นวิถีปฏิบัติถาวรในระดับสายชั้นทุกสัปดาห์ เพื่อถอดบทเรียน (AAR) และร่วมกันแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการบนฐานข้อมูล (Data-Driven Management): การใช้ Dashboard แบบ Real-time เปลี่ยนการทำงานแบบชั่วคราวให้เป็นการเก็บข้อมูลสถิติระยะยาวเพื่อการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่มีความแม่นยำในอนาคต

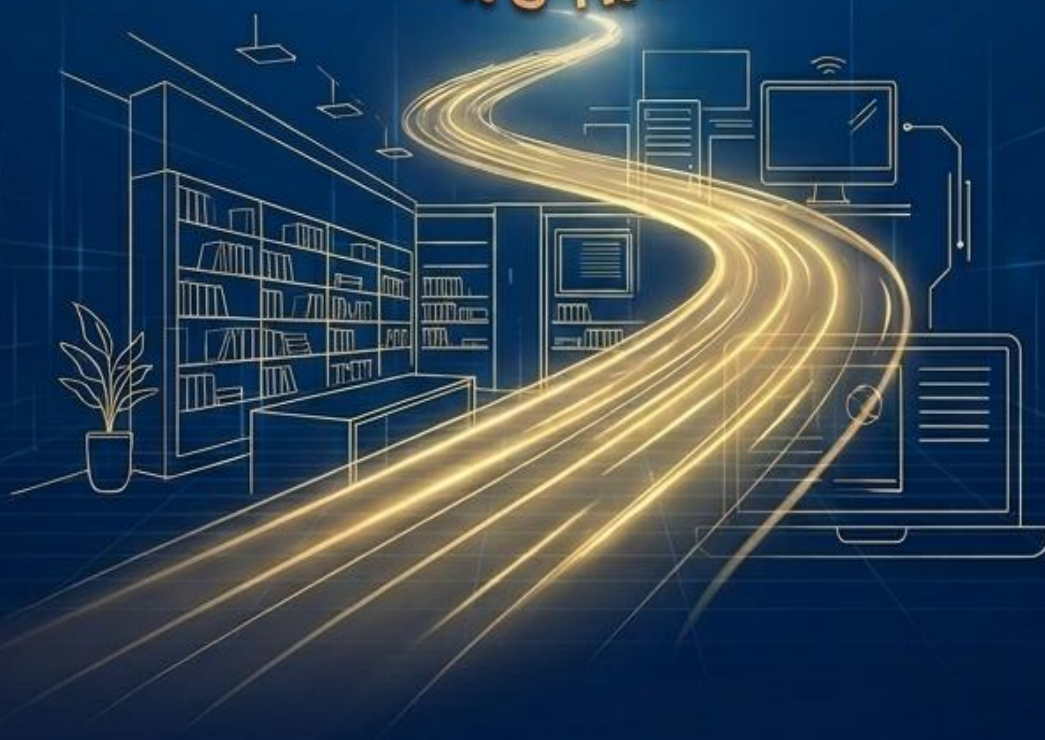
การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ (MOU): การทำความตกลงร่วมกับหน่วยงานภายนอกช่วยให้ระบบได้รับการตรวจสอบและยกระดับมาตรฐานจากองค์กรระดับชาติ เช่น สมศ. และ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนา

การประเมินและรายงานผลเพื่อการยกระดับ: สถานศึกษาจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทุกปี เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนปฏิบัติงานในปีถัดไป (ขั้นตอน S๑: SCAN และ S๓: SCRIPT)

ทำให้มั่นใจได้ว่านวัตกรรมดิจิทัลและความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านปางสนุกจะได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในระดับสากลอย่างแท้จริง

โรงเรียนบ้านปงสนุก

โรงเรียนบ้านปงสนุก (Baan Pong Sanuk School)

ต.เวียงเหนือ, อ.เมืองลำปาง, จ.ลำปาง, 52000

มุ่งมั่นพัฒนาวิชาการ ก้าวทันเทคโนโลยี เชิดชูคุณธรรม